

LES DARRERES TRANSFORMACIONS DEL MODEL AGRÍCOLA DEL DELTA DE L'EBRE

M. TERESA BARTUAL FIGUERAS; JORDI MELÉ-CARNÉ;

M. CRISTINA POBLET FARRÉS; GONZALO RODRÍGUEZ PÉREZ

DEPARTAMENT DE TEORIA ECONÒMICA, UNIVERSITAT DE BARCELONA
bartual@ub.edu; mele@ub.edu; mcpoblet@ub.edu; grodriguez@ub.edu

Resum

L'activitat agrícola del Delta ha experimentat transformacions econòmiques, sociodemogràfiques i territorials. En aquesta comunicació, s'estudien els canvis observats en els usos del sòl, l'estructura de les explotacions, la propietat de la terra i la mà d'obra. Finalment, s'aborden els ajuts de la política agrària comunitària (PAC) i les iniciatives de desenvolupament rural. De l'estudi de les dades, es conclou que els canvis en la PAC i en les condicions del mercat, si bé han provocat una certa reestructuració de la superfície conreada, no han aconseguit dimensions competitives, han consolidat la pluriactivitat i han establert un clima d'incertesa entre els empresaris agraris.

1. Introducció

Des de mitjan anys vuitanta, arran de la integració a la Comunitat Europea, les reformes successives de la PAC i l'aplicació dels acords de l'Organització Mundial del Comerç (OMC), el sector agrícola del Delta ha vist com s'alteraven les seves directrius de funcionament i com s'accentuaven les necessitats de canvi i els ajustaments estructurals. Tenint de fons aquest marc, en aquesta comunicació es pre-

tén fer un balanç dels canvis operats, que alhora posi de manifest la dinàmica del procés reestructurador i aporti orientacions sobre les línies de transformació pendents.¹ L'anàlisi d'aquests aspectes té una gran importància en el nostre cas ja que el component agrari compleix, en l'espai, múltiples funcions (productiva, ambiental, paisatgística, etc.), i constitueix una veritable eina catalitzadora del manteniment del paisatge i de la biodiversitat (Seo/Birdlife, 1997).

2. La dinàmica de les unitats productives

a) *Les explotacions: nombre i dimensió*²

En poc menys de vint anys (tram que separa el cens agrari del 1982 i el del 1999) l'agricultura del Delta va perdre un 32,11 % de les explotacions i va guanyar un 13,26 % de superfície agrícola utilitzada (SAU)³ (els valors a Catalunya van ser de 37,53 i 6,27, respectivament).⁴

Les transformacions són degudes, sobretot, a la desaparició de les explotacions de dimensió reduïda (les explotacions de menys de 10 ha han disminuït més d'un 35 %), que fa palesa la dificultat de resposta als imperatius del mercat; en tant que l'interval que comprèn les explotacions de més de 20 ha s'ha incrementat quasi un 31 %. Les xifres constaten, també, que les terres alliberades (412 ha de SAU) es van mobilitzar cap als trams superiors (l'increment va ser significatiu a partir de les 100 ha). Els canvis, amb petites disparitats (les pèrdues s'han acusat fins al llindar de les 50 ha), es van produir igual al conjunt del Principat. El nombre de parcel·les també s'ha reduït, encara que amb menys intensitat que el nombre d'explotacions. En conjunt, no s'ha afectat gaire la parcel·lació mitjana, que ha quedat molt pròxima a l'assolida l'any 1982 (s'ha passat de 2,78 a 3,02 parcel·les per explotació); per tant, continua dominant la parcel·la de petites dimensions (la SAU mitjana per parcel·la ha passat d'1,78 a 2,62).⁵

1. Per fer aquesta revisió partirem —amb les restriccions inherents a la comparació de fonts construïdes amb criteris no estrictament homogenis— de la informació dels tres últims censos agraris (1982, 1989 i 1999). No obstant això, abans d'iniciar l'anàlisi, hem de plantejar una qüestió envers els municipis emprats. S'han inclòs en l'estudi: Amposta, Camarles, Deltebre, Sant Carles de la Ràpita i Sant Jaume d'Enveja. Han estat exclosos l'Aldea i l'Ampolla. En ambdós casos la tardana segregació municipal (l'Aldea ho va fer de Tortosa l'any 1983 i l'Ampolla del Perelló, l'any 1990) només permetia obtenir dades dels municipis fins llavors de referència, això és, de Tortosa i del Perelló.

2. Veg. l'annex.

3. La variació de la SAU va ser, en realitat, menor a l'indicada. Les modificacions metodològiques incorporades en els censos de 1989 i 1999, i que es van basar a identificar, també, com part de la SAU els erms i matolls amb algun tipus d'ús ramader, va provocar un increment fictici de la superfície productiva (Ruiz Maya, 1998). Fent la comparació segons les terres llaurades, l'increment va ser només del 0,017 % al Delta i va disminuir un 12,77 % en el conjunt de Catalunya.

4. El nombre d'explotacions disminueix a ritmes diferents. Un 11,91 % entre 1982 i 1989 i un 21,93 % en el període següent, 1989-1999. L'evolució no ha diferit, substancialment, del que ha succeït a Catalunya, que va assolir caigudes del 15 % i del 25 %, respectivament.

La distribució del marge brut total segons la dimensió econòmica de les explotacions ha millorat. Les petites explotacions han perdut pes relatiu (les explotacions amb dimensió inferior a 6 UDE (unitats de dimensió europea) perden gairebé un 10 %), si bé aquesta tendència va ser més acusada a escala regional.⁶ En canvi, les explotacions de més de 16 UDE han augmentat un 7,64.⁷

La tendència dels ajustaments és clara i, en alguns casos, intensa. No obstant això, i malgrat la magnitud dels canvis, el resultat està encara lluny d'aproximar-nos cap a una dimensionalitat prou competitiva. Les unitats de producció amb més pes relatiu continuen sent les de menys de 5 ha de superfície o les de menys de 6 UDE de dimensió econòmica. A més, la seva regressió ha estat inferior a l'operada al conjunt del Principat. Alhora, les empreses mitjanes no modifiquen gairebé la posició relativa, fet que denota, amb la progressió de les grans, la consolidació incipient d'una estructura aparentment bipolar.

b) Titularitat i tinença

El règim de tinença més estès continua sent el de propietat, si bé la seva importància, en termes de SAU, ha baixat (gairebé un 20 %) en favor de l'arrendament i d'altres sistemes mixtos, especialment de les societats anònimes de transformació (SAT). Quant a la personalitat jurídica, la persona física és l'estructura predominant, però s'observa una lenta pèrdua de pes envers el nombre d'explotacions (2,64 %), que es tradueix, tanmateix, en un descens significatiu en termes de SAU (quasi un 25 %).

c) L'aprofitament de les terres llaurades

En l'aprofitament de les terres llaurades s'observa una pèrdua de la SAU ocupada per les hortalisses (1.432 ha) i d'altres conreus en benefici de l'arròs (que augmenta de 2.824 ha) i dels cítrics (502 ha). Aquest comportament, que en principi pot semblar una adaptació lògica a les recomanacions comunitàries materialitzades en termes d'ajuts, subvencions i penalitzacions (l'arròs ha estat, fins ara, un conreu força protegit), recull també la petjada que els nous patrons socials han estampat sobre el treball domèstic a disposició de les explotacions familiars. En aquest sentit, no és exagerat concloure que la confluència de factors com, per exemple, el refús progressiu dels joves a la professió agrícola, la importància creixent d'estratègies familiars independents, l'erosió de les rendes o la mecanització i terciarització de les tasques, han remès en un nombre més elevat d'agricultors a temps parcial (molts desactivats del camp) i en una manca de reemplaçament generacional, la qual cosa perfila un context que, orientat tal volta pels ajuts comunitaris, ha cedit pas als conreus extensius i amb escassos requeriments de treball (com l'arròs o els cítrics).

5. A Catalunya, la parcel·lació mitjana va passar de 4,56 a 6,95 i la SAU mitjana, de 2,06 a 2,30 (veg. l'annex).

6. A Catalunya, s'ha passat del 68,17 % al 53,70 %.

7. A Catalunya, passen del 13,12 % al 24,87 %.

d) La mecanització

La mecanització progressiva de l'agricultura regional queda patent en l'evolució del cens de tractors. Mentre que el 1982 únicament n'havien registrats sis-cents noranta, en el del 1999, el nombre havia augmentat un 35 %. L'evolució es va aturar al conjunt de Catalunya, que va reduir, en el mateix període, la tractorització un 0,19 %, presumptament per l'extensió dels processos d'externalització (en aquest sentit, Langreo [2002] ja assenyalava Catalunya com una de les comunitats amb més nombre d'explotacions que recorrien a la contractació d'empreses de serveis).

e) Evolució del factor treball

Si ens atenim als vectors de tipus estructural, des dels anys vuitanta fins avui, la taxa de reducció del treball ha estat intensa, al voltant d'un 31 %. La pèrdua esdevé especialment important en el vessant familiar, ja que la seva aportació en unitats de treball agrari (UTA) es redueix aproximadament un 34 % (736,56 UTA) i en nombre de persones, un 20,18 % (1.267 col·laboracions). En canvi, s'observa una contractació creixent de mà d'obra assalariada (més del 50 %, concretament 245,78 UTA). Paral·lelament, disminueixen en més d'un 45 % el nombre d'explotacions que compten només amb treball familiar, i s'agreuja el procés d'envelliment (augmenten cinc punts els titulars de més de cinquanta anys). A l'àmbit de Catalunya, la reestructuració ha seguit el mateix sentit. Es perden més del 50 % dels ajuts familiars; s'incrementen en gairebé un 11 % les UTA de mà d'obra assalariada (la pèrdua global s'acosta al 42 %); el descens de les explotacions va ser d'un 40 %, i l'envelliment va augmentar en poc més d'un 4 % (veg. l'annex).

3. La incidència de la PAC: repercussions de les principals actuacions (període 1992-2000)

Després de l'estudi de l'estructura i la dinàmica de les explotacions convé incidir en la transcendència, quantitativa i qualitativa, de les polítiques de caire agrari i rural envers la vertebració de l'espai, aspecte molt més important si tenim en compte que el valor de la producció final agrària inclou un nombre significatiu de producció garantida per la PAC —l'arròs— i implica, de retruc, un alt component públic en la formació de les rendes agràries.

La incidència de la política agrària s'ha produït, fonamentalment, mitjançant la política de sosteniment de rendes (3.340.000 euros de mitjana anual) engrandida els darrers anys pels ajuts agroambientals (7.325.000 euros de mitjana anual), i ambdós, associats al conreu de l'arròs, han beneficiat gairebé el 80 % de les explotacions. Tanmateix, aquestes línies d'ajut s'han vist singularment refermades per les actuacions estructurals (l'ajut s'ha avaluat en 16.067.835 euros en vuit anys i ha beneficiat el 5,30 % de les explotacions censades). La inclusió del territori en la denominació 5b, ha afavorit la dedicació de fons públics cap a iniciatives orientades a la millora i la valoració dels recursos locals —6.299.507,6 euros els cinc anys d'aplicació del programa LEADER II (Bartual, 2005).

4. Resultats i discussió

L'abast de l'agricultura deltaica, des d'un punt de vista metodològic, conté un expressa limitació geogràfica: l'elevada salinitat del sòl. Aquesta variable té un significat substancial, ja que impossibilita la diversificació dels conreus i força una dependència arrossera —més del 80 % de la SAU.

La diagnosi que es perfila, arran de l'estudi dels últims censos agraris, comptabilitza 3.243 explotacions (el 4,5 % de les explotacions de Catalunya), amb una SAU de 26.714 ha (el 2,3 % de Catalunya). Els canvis han accelerat la concentració, però no han determinat una dimensió superficial prou competitiva. Avui, compten que el 70,34 % de les explotacions tenen menys de 6 UDE (lluny de la mitjana del Principat, que és del 53,70 %, o de l'europea, que és del 50,55 %). En l'estrat superior, les explotacions que excedeixen les 16 UDE no arriben al 12 % (a Catalunya representen gairebé un 25 %, i al conjunt europeu, el 22,60 %). A més, segons el quadre d'indicadors adjunts (taula 13), la renda bruta per explotació es limita al 60,59 % de la mitjana comunitària i al 67,28 % de la catalana. És, essencialment, resultat de la raquítica SAU/explotació, inferior a la del conjunt català i

Taula 1. Delta, Catalunya i UE. Alguns indicadors estructurals

Indicadors	Delta	Catalunya	UE
% explotacions <5 ha	72,64	49,94	55,30
% explotacions >50 ha	1,88	5,59	8,60
SAU/explotació	7,58	16,07	18,41
% explotacions <6 UDE	70,34	53,70	50,55
% explotacions >16 UDE	11,72	24,87	22,60
UDE/explotació	10,12	15,04	16,70
UDE/SAU	1,34	0,95	0,90
UDE/UTA	15,10	14,53	16,59
SAU/UTA	11,22	15,15	18,32
% UTA treball familiar	68,07	67,84	79,17
% de titulars majors de 50 anys	67,85	66,81	54,82
% de titulars menors de 35 anys	7,20	7,07	8,21
% de titulars amb activitat externa principal	42,50	28,93	23,97

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT), Eurostat (2000) i elaboració pròpia.

a la de la UE, ja que la raó UDE/SAU assoleix un valor superior. En la configuració estructural, l'espai agrícola combina també un desplegament desigual. Les explotacions menors de 5 ha sumen el 72,64 % del cens i el 17,34 % de la superfície, mentre que l'estrat de més de 50 ha només aplega l'1,89 % de les explotacions i el 41,44 % de la SAU. L'anàlisi de productivitat aparent del treball (UDE/UTA), malgrat l'escassa dimensió de SAU/UTA, està en la línia europea. Aquesta condició rau en el fet que la productivitat de la terra —és a dir, el marge brut per hectàrea de SAU—, és, al Delta, almenys 1,45 cops més alta que la mitjana catalana o l'europea, la qual cosa permet contrarestar el fet que la superfície disponible per UTA sigui sensiblement inferior. Finalment, volem constatar que en els indicadors de treball familiar estem a prop de la mitjana del Principat, però per sota de la UE.

La dependència dels ajuts públics és elevada (en més dels 60 % de les explotacions gairebé el 25 % dels ingressos prové de transferències regionals o comunitàries), els actius agraris tenen una edat avançada, manca relleu generacional i predomina la pluriactivitat.

En aquest moment, a més, la revisió de la PAC, l'aplicació de l'acord *Everything But Arms* —EBA— i la reforma posterior de l'organització comuna del mercat de l'arròs —OCM— (Reglament (CE) n. 1785/2003), marquen un canvi substancial del marc institucional⁸ i fan inexcusable preveure alguns dels aspectes més problemàtics de la seva aplicació. En aquest sentit, i per al cas que ens ocupa, la reducció del preu d'intervenció de l'arròs al llinard del preu mundial (Comissió de les Comunitats Europees, 2003b) i l'augment —almenys a curt termini— dels ajuts directes per a suavitzar les pèrdues de renda (Comissió de les Comunitats Europees, 2003a), possiblement perjudicarà, malgrat la modulació assenyalada en els informes i acords de la Comissió, les explotacions deltaïques, amb escasses possibilitats de diversificació productiva i greus limitacions naturals.

8. Aquest nou escenari s'inscriu en un marc de reducció aranzelària de nou-cents dinou productes procedents dels quaranta-vuit països menys avançats del món (EBA), de disminució dels preus de garantia de l'arròs (nova OCM de l'arròs) i desconexió dels ajuts a la producció. Els canvis se sustenten en quatre pilars (Comissió de les Comunitats Europees, 2002, 2003a i 2003b; Massot, 2003):

1. desconexió (desvinculació dels ajuts de la producció);
2. liberalització de preus (aproximació progressiva entre els preus d'intervenció i els preus mundials);
3. ecocondicionalitat (condiciona els ajuts al compliment d'uns llinars ambientals);
4. modulació (permet que els estats membres apliquin els ajuts amb un cert grau de degressivitat, fixat segons la grandària de l'explotació).

Bibliografia

BARTUAL, M. T. (2005), *L'opció de la pluriactivitat agrària. El cas del Delta de l'Ebre*, Tarragona, Diputació de Tarragona.

COMISSIÓ DE LES COMUNITATS EUROPEES (2003a), «Reglamento (CE) n° 1782/2003 relativo a los regímenes de ayuda directa en el marco de la política agrícola común y se instauran determinados regímenes de ayuda a los agricultores», Reglament (CE) n. 1782/2003, del Consell de 29 de setembre de 2003.

— (2003b), «Reglamento (CE) n° 1785/2003 relativo a la Organización Común del Mercado del Arroz», Reglament (CE) n. 1785/2003, del Consell de 29 de setembre de 2003.

EUROSTAT (2000), *Farm Structure. Survey: main results*, Luxemburg, Statistical Office of the European Communities.

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA, *Cens Agrari. Anys 1982, 1989 i 1999* [en línia]. Barcelona, IDESCAT, 2001. <<http://www.idescat.es>> [Consulta: abril 2001; maig 2005].

LANGREO, A. (2002), «La externalización del trabajo agrario y las empresas de servicios en la agricultura», *Economía Agraria y Recursos Naturales*, vol. 2, núm. 1, p. 45-67.

SEO/BIRDLIFE (1997), *Plan Delta XXI: directrices para la conservación y el desarrollo sostenible en el Delta del Ebro*, Madrid, Seo/Birdlife.

Annex

Taula 1. Delta de l'Ebre i Catalunya. Variació del nombre d'explotacions amb SAU. 1982-1999

Anys	Delta			Catalunya		
	Nombre	ha SAU	SAU/expl.	Nombre	ha SAU	SAU/expl.
1992	4.777	23.585	4,85	115.294	1.089.523	9,45
1889	4.208	22.135	5,27	97.941	1.106.914	11,30
1999	3.243	26.714	7,99	72.013	1.157.840	16,08
Variació 1982-1999	-32,11	13,27		-37,54	6,27	

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Taula 2. Delta de l'Ebre. Variació de l'aprofitament de les terres llaurades (en percentatge). 1982-1999

Conreus	1982		1989		1999		Valoració 1982-1999	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
<i>Herbacis</i>								
Total	18.203	79,33	17.685	82,40	19.037	82,95	834	4,58
Arròs	14.382	62,63	14.669	68,35	17.196	74,93	2.824	19,65
Hortalisses	2.328	10,14	2.702	15,59	905	3,94	-1.423	-61,13
Altres	1.503	6,55	314	1,46	936	3,94	-567	-37,72
<i>Fruiters</i>								
Total	957	4,12	948	4,41	1.040	4,53	83	8,67
Cítrics	433	1,88	721	3,35	935	4,07	502	115,94
Altres	524	2,28	227	1,05	105	0,45	-419	-79,96
<i>Oliverar</i>	2.579	11,24	2.259	10,52	2.642	11,51	63	2,44
<i>Vinya</i>	62	0,27	0	0,00	4	0,02	-58	-93,55
<i>Altres</i>	844	3,67	567	2,64	224	0,97	-620	-73,46
<i>Terres llaurades</i>								
Total	22.944	100,00	21.460	100,00	22.948	100,00	4	0,002

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Taula 3. Delta de l'Ebre i Catalunya. Règim de tinença. 1982-1999

Taula 3.1. Segons el nombre d'explotacions

Règim de tinença	Delta			Catalunya		
	1982	1989	1999	1982	1989	1999
	% expl.	% expl.	% expl.	% expl.	% expl.	% expl.
Propietat	63,76	71,18	79,69	72,27	74,98	76,26
Arrendament	28,60	21,61	19,65	14,69	13,42	16,10
Parceria	1,17	0,32	0,20	10,90	8,83	5,44
Altres	6,45	6,86	0,43	2,04	2,75	2,18

Taula 3.2. Segons el nombre d'hectàrees

Règim de tinença	Delta			Catalunya		
	1982	1989	1999	1982	1989	1999
	% s/SA	% s/SA	% s/SA	% s/SA	% s/SA	% s/SA
Propietat	72,89	69,24	54,46	82,30	85,46	74,48
Arrendament	22,82	27,08	24,43	6,49	7,93	17,28
Parceria	1,49	1,31	0,69	6,71	5,45	3,56
Altres	2,77	1,63	20,40	4,49	1,14	4,65

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Taula 4. Delta de l'Ebre i Catalunya. Personalitat jurídica del titular de l'explotació. 1982-1999

Taula 4.1. Delta de l'Ebre

Personalitat jurídica	1982		1989		1999	
	% expl.	% s/SA	% expl.	% s/SA	% expl.	% s/SA
Persona física	99,56	80,35	99,09	79,30	96,92	55,39
Societat	0,16	7,04	0,47	16,07	1,68	10,60
Entitat jurídica	0,08	10,66	0,14	0,50	0,24	24,29
Cooperativa de producció	0,10	0,41	0,07	0,02	0,03	0,59
Altres condicions jurídiques	0,08	1,52	0,21	4,09	1,11	9,10

Taula 4.2. Catalunya

Personalitat jurídica	1982		1989		1999	
	% expl.	% s/SA	% expl.	% s/SA	% expl.	% s/SA
Persona física	98,36	73,85	96,93	69,11	92,70	60,33
Societat	0,59	2,68	1,28	4,63	3,10	7,83
Entitat jurídica	0,55	19,02	0,77	22,40	1,01	22,51
Cooperativa de producció	0,03	0,06	0,05	0,12	0,10	0,20
Altres condicions jurídiques	0,45	4,37	0,95	3,72	3,07	7,85

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Taula 5. Delta de l'Ebre i Catalunya. Dimensió de la SAU. 1982-1999

Taula 5.1. Delta de l'Ebre

Dimensió	1982		1989		1999		Variació 1982-1999	
	Nombre	ha	Nombre	ha	Nombre	ha	Nombre	ha
Menys d'1	1.326	613	1.285	618	834	464	-37,10	-24,31
D'1 a menys de 5	2.338	5.757	1.816	4.521	1.518	3.686	-35,07	-35,97
De 5 a menys de 10	702	4.782	586	4.021	457	3.223	-34,90	-32,60
De 10 a menys de 20	259	3.537	286	3.890	235	3.189	-9,27	-9,84
De 20 a menys de 50	114	3.399	98	2.841	126	3.896	10,53	14,62
De 50 a menys de 100	24	1.557	24	1.705	39	2.734	62,50	75,59
De 100 a menys de 200	7	876	6	767	23	3.158	22,57	260,50
200 o més	7	3.064	7	3.722	11	6.364	57,14	107,70

Taula 5.2. Catalunya

Dimensió	1982		1989		1999		Variació 1982-1999	
	Nombre	ha	Nombre	ha	Nombre	ha	Nombre	ha
Menys d'1	17.970	8.487	17.653	8.071	10.465	5.438	-41,76	-35,93
D'1 a menys de 5	46.700	117.924	36.839	92.738	25.501	65.018	-45,39	-44,86
De 5 a menys de 10	21.883	152.617	17.380	122.148	12.713	90.194	-41,90	-40,90
De 10 a menys de 20	16.539	227.416	13.822	192.071	10.654	149.885	-35,58	-34,09
De 20 a menys de 50	9.752	285.865	9.504	282.703	8.656	264.094	-11,24	-7,62
De 50 a menys de 100	1.921	125.262	1.980	130.910	2.677	180.696	39,35	44,25
De 100 a menys de 200	373	48.659	503	64.331	919	123.331	146,38	154,73
200 o més	153	123.258	260	213.941	428	278.564	179,74	126,00

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Taula 6. Delta de l'Ebre i Catalunya. Variació de la parcel·lació. 1982-1999

Anys	Delta				Catalunya			
	Nombre	Parcel.	Parcel./ expl.	SAU/ parcel.	Nombre	Parcel.	Parcel./ expl.	SAU/ parcel.
1982	4.777	13.273	2,78	1,78	15.291	526.396	4,57	2,07
1989	4.208	11.557	2,75	1,92	97.941	513.830	5,25	2,15
1999	3.342	10.091	3,02	2,62	72.013	501.198	6,96	2,31
Variació 1982-1999	-30,40	-23,97	8,67	48,98	-37,54	-4,79	52,43	11,61

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Taula 7. Distribució de les explotacions segons la dimensió econòmica. 1982-1999

Taula 7.1. Delta de l'Ebre

UDE	1982		1989		1999		Variació
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	1982-1999
<1	1.492	29,48	1.011	24,45	697	21,32	-51
D'1 a menys de 2	869	17,93	687	16,61	568	17,38	-35
De 2 a menys de 4	1.052	21,70	780	18,86	674	20,62	-36
De 4 a menys de 6	529	10,91	425	10,28	351	10,74	-34
De 6 a menys de 8	287	5,92	288	6,96	181	5,84	-33
De 8 a menys de 12	260	5,36	332	8,03	254	7,77	-2
De 12 a menys de 16	127	2,62	188	4,55	141	4,31	11
De 16 a menys de 40	207	4,27	325	7,86	239	7,31	15
De 40 a menys de 60	39	0,80	43	1,11	55	1,68	41
De 60 a menys de 100	23	0,47	35	0,85	49	1,50	113
Més de 100	25	0,52	18	0,44	50	1,53	100

Taula 7.2. Catalunya

UDE	1982		1989		1999		Variació
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	1982-1999
<1	38.258	30,60	25.016	25,19	12.865	17,44	-66
D'1 a menys de 2	17.507	13,75	13.749	13,84	9.096	12,33	-48
De 2 a menys de 4	19.620	15,41	15.134	15,24	10.950	14,85	-44
De 4 a menys de 6	11.397	8,95	9.157	9,22	6.698	9,08	-41
De 6 a menys de 8	7.642	6,00	6.582	6,63	4.857	6,58	-36
De 8 a menys de 12	10.122	7,95	8.553	8,61	6.530	8,85	-35
De 12 a menys de 16	6.043	4,72	5.576	5,61	4.416	5,99	-27
De 16 a menys de 40	11.841	9,30	12.011	12,09	11.722	15,89	-1
De 40 a menys de 60	2.241	1,76	2.025	2,04	3.113	4,22	39
De 60 a menys de 100	1.437	1,13	1.017	1,02	2.170	2,94	51
Més de 100	1.177	0,92	500	0,50	1.345	1,82	14

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Taula 8. Maquinària propietat exclusiva de l'explotació. 1982-1999

Any	Delta			Catalunya		
	Tractor	Índex	ha	Tractor	Índex	ha
1982	690	100,0	34,1	59,82	100,0	18,2
1989	847	122,7	26,1	61,95	103,5	17,8
1999	934	135,3	28,6	59,71	99,8	19,3

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Taula 9. Distribució de la població i UTA per categories. 1982-1999
Taula 9.1. Delta de l'Ebre

Categoria	1982		1989		1999		Valoració 1982-1999	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Titulars	Persones	4.825	4.169	3.220	3.220	-33,26		
	UTA	1.345	65,51	1.078	55,77	1.068	49,30	-20,61
Ajuts familiars	Persones	1.442		2.082		1.601		11,03
	UTA	301	14,66	375	19,40	361	16,69	20,10
Mà d'obra familiar	Persones	6.267		6.251		4.821		23,07
	UTA	1.646	80,18	1.453	75,17	1.429	65,99	-13,17
Assalariats fixos	Persones	147		248		472		221,77
	UTA	131	6,38	188	9,73	217	15,09	149,43
Assalariats eventuais	UTA	276	13,44	292	15,11	410	18,93	48,52
Mà d'obra assalariada	UTA	407	19,82	480	24,83	737	34,01	81,00
Total	UTA	2.053	100,00	1.933	100,00	2.166	100,00	5,50
UTA/explot.			0,43		0,46		0,67	

Taula 9.2. Catalunya

Categoria	1982		1989		1999		Valoració 1982-1999	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Titulars	Persones	125.210	110.094	72.178	72.178	-42,35		
	UTA	52.963	45.523	34.837	45,61	-34,22		
Ajuts familiars	Persones	86.637	76.643	54.458	54.458	-37,14		
	UTA	30.649	25.262	16.986	22,24	-44,58		
Mà d'obra familiar	Persones	211.847	186.737	126.636	126.636	-40,22		
	UTA	83.612	70.785	51.823	67,84	-38,02		
Assalariats fixos	Persones	11.745	13.709	19.597	19.597	66,85		
	UTA	11.126	9.928	16.182	21,18	45,44		
Assalariats eventuais	UTA	7.317	7.218	8.382	10,97	14,56		
Mà d'obra assalariada	UTA	18.443	17.146	24.564	32,16	33,19		
Total	UTA	102.055	87.931	76.388	100,00	-23,15		
UTA/explot.		0,89	0,90	1,06				

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Taula 10. Distribució de la població agrària per edats, sexe i categories (en percentatges sobre el total de cada categoria). 1982-1999
Taula 10.1. Delta de l'Ebre

Categoria	Valors abs.	<35	35-49	50-64	64 i més	Valors abs.	<35	35-49	50-64	64 i més	Valors abs.	<35	35-49	50-94	64 i més
Titulars	4.825					3.220									
Homes		5,80	27,31	38,25	16,39	4.169	7,2	23,30	36,77	15,88		5,62	18,75	32,26	23,29
Dones		1,20	3,48	5,02	2,52		2,45	4,93	6,49	2,92		2,14	6,05	7,26	4,59
Ajuts familiars	1.442					2.082					1.601				
Homes		3,23	14,53	8,95	3,71		22,62	16,15	12,16	5,60		15,25	12,90	11,06	12,68
Dones		8,88	17,21	13,08	1,27		6,98	16,30	18,20	1,94		6,98	16,98	19,24	4,869
Assalariats fixos	147					248					473				
Homes							12,50	45,96	33,06	0,40		19,07	20,93	26,00	3,59
Dones							4,83	1,61	1,61	0,00		3,80	23,04	2,95	0,93

Taula 10.2. Catalunya

Categoria	Valors abs.	<35	35-49	50-64	64 i més	Valors abs.	<35	35-49	50-64	64 i més	Valors abs.	<35	35-49	50-94	64 i més
Titulars	125.210					110.094									
Homes		5,01	22,01	40,26	19,86		5,56	21,34	36,07	21,10		6,10	21,50	30,54	22,90
Dones		0,56	2,38	5,50	4,39		0,80	3,55	6,35	5,19		0,96	4,361	7,79	5,56
Ajuts familiars	86.637					76.193									
Homes		25,73	9,19	6,68	4,17		15,38	10,12	8,16	9,14		15,38	10,12	8,16	9,14
Dones		10,99	17,07	21,22	5,00		8,34	19,70	23,50	5,53		8,34	19,70	23,50	5,53
Assalariats fixos	11.745					13.709									
Homes							21,57	34,03	33,22	2,53		25,54	32,80	22,92	3,98
Dones							2,82	2,87	2,62	0,29		4,01	5,79	4,37	0,55

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.